

مردم جمهوری آذربایجان همیشه با برگزاری روز جهانی قدس و حمایت از ملت مظلوم فلسطین به یاری آنها می...

سرویس آذربایجان / خبرگزاری آران
ولی جباری – کارشناس ارشد جامعه شناسی شیعیان
 مردم مسلمان جمهوری آذربایجان در طول دو دهه گذشته بعد از استقلال، حمایت از ملت ستمدیده و مظلوم فلسطین و محکومیت تجاوزکاران صهیونیستی را در سرلوحه سیاستها و برنامه های خود قرار داده اند و با تأسی از ملل آزادیخواه، اقدام به تدابیر مختلف در دفاع از مردم مظلوم فلسطین نموده و در راهپیماییها، مصاحبه ها، سخنرانیها و تجمعات خود، ضمن انزجار از رژیم اشغالگر قدس و به آتش کشاندن پرچم این رژیم و محکومیت تجاوزگریهای آنها و نصب پلاکاردهای مختلف با شعارهای ضد صهیونیستی … همدردی خود را با ستمدیدگان فلسطین اعلام کرده اند .

در آخرین جمعه ماه رمضان هر سال با حضور تعدادی زیادی از مردم مسلمان جمهوری آذربایجان، مراسم روز جهانی قدس را برگزار می شود و در حمایت از فلسطینی ها و محکومیت اشغالگری و جنایات رژیم غاصب اسرائیل، تظاهرات و تجمعات سیاسی برگزار کرده و بیانیه ها و سخنرانیها و مصاحبه های مطبوعاتی صادر می شود. اشغال قره باغ در تداوم اشغال قدس عنوان می گردد و حمایت از مردم مظلوم فلسطین امری واجب و از عبادات اسلامی بیان می گردد. « در مراسم روز جهانی قدس سال 1996 که بصورت باشکوهی برگزار شده بود، در این مراسم حاج علی اکرام علیو از اسلام گرایان این کشور، ضمن فرستادن لعن و نفرین بر اسرائیل، اشغال اراضی قره باغ را در راستا و در امتداد اشغال فلسطین عنوان می کند و مردم نیز به تبعیت از وی شعار مرگ بردشمنان اسلام، مرگ بر اسرائیل غاصب و مرگ بر صهیونیستها سر می دهند.» (1)

اگرچه در طول این سالها حکومت جمهوری آذربایجان مانع جدی در برگزاری مراسم روز جهانی قدس بوده است اما مردم بی توجه به این ممانعتها، در شهرهای مختلف این کشور و در مساجد و خیابانها حمایت خود از فلسطین و محکومیت رژیم اشغالگر قدس را تداوم داده اند. از سال 2000 م به بعد شاهد گسترده تر شدن این حمایتها از طرف مردم و گروههای سیاسی و جمعیتهای اسلام گرا بوده ایم. « در بیانیه سال 2000، گروههای اسلام گرا در محکومیت رژیم غاصب صهیونیستی، خواستار تحریم روابط از طرف دولتها شده و اسرائیل به عنوان دشمن اصلی جهان اسلام معرفی می شود. اسلام گرایان، جنایتکاری اسرائیل را در کشتار و قتل عام فلسطینیها محکوم کرده و خواستار برگرداندن شدن اراضی اشغالی مسلمانان می شوند (2) آنان ضمن محکومیت اشغالگری رژیم غاصب اسرائیل در جنوب لبنان، آزادی آن را تبریک می گویند که بعد از نزدیک به 22 سال در اثر مبارزه مسلمانان و مجاهدتهای آنان آزاد گردیده است (3)

ائتلاف اتحادیه نیروهای آذربایجان (آ.آ.ب) متشکل از گروههای اسلام گرا و ایران گرا اشغال قره باغ را در تداوم اشغال قدس اعلام داشته و « خواستار به رسمیت شناخته شدن دولت فلسطین، محکومیت سیاست اعمال زور و عملیتهای تروریستی اسرائیل و پایان دادن به کشتار فلسطینیان می شود و در اعتراض به حملات و تداوم جنایات اسرائیل و گسترش موج اعتراضات مردمی در سراسر دنیا، با شعارهای؛ حسین حسین شاعر میز شهادت افتخار میز، آذربایجان اویاخدی فلسطینه دایاخدی، در مقابل سفارت رژیم غاصب صهیونیستی تجمع اعتراض آمیز برگزار نموده و در پایان پرچم صهیونیزم بین الملل آتش زده می شود» (4)

نخبگان سیاسی و اجتماعی با الهام از جمهوری اسلامی ایران و مخصوصاً بعد از روی کار آمدن دولت جدید در ایران که شعارهای تاریخی همچون جعلی بودن هلوکاست را مطرح کرده بود و همچنین با الگو قرار دادن بیداری سایر ملل بخصوص مردم ترکیه که تمایلات اسلام گرایانه خود را با انتخاب دولت جدید نشان داده بودند، با نوشتن مقالات مختلف، کشاندن موضوع به رسانه ها و مطبوعات، شرکت در تجمعات ضد صهیونیستی و دادن بیانیه ها و ترتیب مصاحبه های مختلف، وارد عرصه های سیاسی در مخالفت با اسرائیل و حمایت از فلسطین و لبنان شده اند. (5)

اوج تجمعات و اعتراضات ضد صهیونیستی مردم این جمهوری در سال 2006 و همزمان با حمله رژیم غاصب اسرائیل به لبنان صورت گرفت. علیرغم اینکه نیروهای انتظامی و امنیتی این کشور از تجمعات جلوگیری کرده و از صدور مجوز فعالیت ممانعت می کنند، اما به دلیل تبدیل به ارزش اجتماعی شدن اعتراضات مردمی به رژیم اشغالگر قدس، حکومت نمی تواند از آن جلوگیری نماید. در تابستان همین سال و همزمان با حمله این رژیم به لبنان، مطبوعات و سایتهای اسلام گرایان به شدت جو ضد صهیونیستی ایجاد و افشاگری می کنند. چندین بار در مقابل سفارت اسرائیل تجمع برگزار می گردد که از طرف پلیس پراکنده می گردد. دینداران مناطق مختلف بیانیه های مختلف صادر کرده به سختی از حزب الله لبنان حمایت می شود و با پیروزی مقاومت لبنان جشنهای داخلی برگزار می گردد (6)

و روز قدس سالهای 2007 و 2008 نیز با تجمعاتی در مناطق مختلف کشور برگزار اما حکومت بار دیگر همچون حافظ منافع اسرائیل عمل می کند. (7)

بیشترین اقدامات ضد اسرائیلی و حمایت از ملت مظلوم فلسطین در سال 1387 اتفاق افتاد. در این سال که فشار بر مردم غزه بیشتر شده بود و رژیم صهیونیستی بعد از چندین ماه محاصره منطقه غزه، وارد جنگ نابرابر با حماس شده بود، مردم مسلمان و گروههای اسلام گرا نیز همونوا با سایر ملل مسلمان جهان اسلام به شدت با رژیم اشغال گر قدس به مخالفت برخاستند. ابتدا و به دنبال تشدید محاصره غزه، تجمع اعتراض آمیز در مقابل سفارت مصر نیز برگزار گردید و با شروع حملات به منطقه غزه و وقوع جنگ 22 روز دهها تجمعات ضد صهیونیستی در مقابل سفارت اسرائیل در باکو و همچنین میادین اصلی شهرهای قبا، جلیل آباد، سومقائیت، گنجه، آستارا، ... برگزار گردید و با وجود اینکه پلیس این کشور دهها نفر را بازداشت و به زندانهای 15-10 روزه و بعضی دیگر را به زندانهای طویل المدت محکوم کرده بود و مردم تحت فشار قرار گرفته بودند ولی تظاهراتها حتی بعد از جنگ نیز ادامه می یابد. (8)

با توجه به اینکه حملات رژیم صهیونیستی همزمان با ماه محرم انجام گرفته بود، مراسم ماه محرم و صفر این کشور تحت تاثیر این حوادث قرار گرفته و مظلومیت مردم غزه بازگو می گردد و بعد از هر مراسمی شعارهای ضد اسرائیلی و ضد آمریکایی سر داده می شود. یعنی حوادث غزه در کانون توجه عزاداران قرار می گیرد. اوج تجمعات ضد اسرائیلی در روستای نارداران باکو بوده است. به دلیل برخورداری حکومت با تجمعات مردمی در مقابل سفارت رژیم صهیونیستی و دستگیری دهها نفر از معترضین، تعداد زیادی از مردم از سایر شهرها، روستاها و مناطق دیگر درخیابانها، میادین، مساجد و زیارتگاه این روستای حضور یافته و تلاش می کردند تا حضور خود را در حمایت از مردم غزه از این مکان اعلام نمایند. بیش از 20 هزار نفر از مردم شهر و قصبای اطراف باکو در این مراسم شرکت کرده و به عزاداری پرداختند و روحانیون و مداحان اهل بیت(ع) با بیان فلسفه قیام امام حسین(ع)، اهداف رژیمهای استکباری در سرکوب ملل اسلامی، قیام مردم فلسطین و حوادث غزه را یادآور شده و خواستار همت مردم برای مبارزه با آن شدند. این مراسم تبدیل به تظاهرات سیاسی و ابراز عقیده دینی - سیاسی مردم و سخنرانان می شود (9)

مخالفت با توسعه روابط رژیم صهیونیستی و جمهوری آذربایجان
 در اوایل سال 1387 از طرف مقامات حکومت جمهوری آذربایجان و سفارت اسرائیل در این کشور گشایش پارک دوستی آذربایجان – اسرائیل در یکی از مناطق باکو در رسانه های داخلی و بعضی از رسانه های خارجی موجب شد تا مردم و جریانات شیعی این کشور واکنش بسیار تندى را نشان دهند. در حالیکه چند ماه قبل از آن مسئولین اسرائیلی رفت و آمدهای بسیاری را به این کشور آغاز کرده بودند، با تبلیغات زیاد رسانه ای گشایش این پارک را نشانه راحتی صهیونیزم در جمهوری آذربایجان و عدم توجه مردم

جمهوری آذربایجان به مسائل جهان اسلام تبلیغ می کردند. مردم و گروههای اسلامی در مصاحبه ها، بیانیه ها، دیوار نویسی ها و ایمیل ها و پیامکهای ارسالی مختلف خواستار توقف این کار می شوند و اعلام می دارند که در روز برگزاری برنامه آن را بر خواهند چید. (10)

این برنامه که همزمان با سالگرد اشغال و قتل عام مردم شهرهای این کشور توسط ارمنه در منطقه قره باغ می خواست اجرا شود، برحسبیت موضوع می افزاید چرا که مردم اعلام داشته بودند حکومت در روز عزای مردمی، جشن برگزار می کند. بدنبال این اعتراضات گشایش پارک دوستی بعد از چندین بار تعلیق، بالاخره متوقف گردیده و مسئولین حکومتی از عدم گشایش این پارک خبر می دهند. (11)

در خرداد ماه سال 1388 خبری مبنی بر دعوت مسئولین حکومتی جمهوری آذربایجان از رئیس رژیم صهیونیستی برای سفر به باکو از رسانه ها و مطبوعات این کشور پخش گردید که با مخالفت شدید مردم و گروههای اسلام گرا مواجه شد. این گروهها در مصاحبه ها، بیانیه ها و میزگردهای مختلف خواستار لغو این سفر شدند اما حکومت این کشور بر انجام این سفر تاکید کرد و در 7 تیر 1388 این سفر انجام گردید. مردم این کشور با برگزاری تجمعات مختلف مقابل سفارت رژیم صهیونیستی و مقابل ساختمان وزارت خارجه و همچنین در شهرهای مختلف این کشور اعتراضات خود را نسبت به این سفر اعلام داشتند که با سرکوب شدید نیروهای امنیتی و انتظامی این کشور مواجه شده و بسیاری از تجمع کنندگان بازداشت گردیدند. این سفر با مخالفت مردم جمهوری اسلامی ایران نیز روبرو شد که چندین تجمع اعتراض آمیز در مقابل سفارت جمهوری آذربایجان در تهران، کنسولگری این کشور در تبریز و در شهرهای اردبیل، آستارا و... برگزار گردید. (12)

ارزیابیها

دریک ارزیابی علمی و میدانی که در مقطع حمله رژیم صهیونیستی به غزه، منتشر گردید، حاکی از مخالفت جدی و اکثریت قریب به اتفاق مردم با جنایات صهیونیستها و ضرورت مقابله با آن بود. طبق این نظر سنجی: 76.5% پاسخ دهندگان اسرائیل را مقصر حوادث و 64% نیز هجوم به غزه را وحشی گری و قتل عام نامیده اند. 93% قتل عام کودکان، زنان و سالخوردهگان را محکوم و 69% هدف اسرائیل را مباران فلسطین و غزه اعلام کردند. 77% اعلام کرده اند که چون اسرائیل به اهداف خودنرسیده بود، جنگ را تمام کرد. 69% حماس را حرکت مقاومت فلسطینیان برای آزادی فلسطین و 81% دید منفی به اسرائیل داشته اند. 66% مخالف رابطه دولت جمهوری آذربایجان با اسرائیل بوده و 23% خواستار روابط متعادل بوده اند. 69.5% اسرائیل را مانند ارمنستان دولت اشغالگر نامیدند و 83.5% اعلام کرده اند؛ دولت های مسلمان در زمان جنگ عکس العمل های لازم را انجام ندادند. 56.5% اقدامات آذربایجان در جنگ غزه را نامناسب و 86% ضرورت اتحاد دولت های مسلمان را خواستار و 93.5% از تشکیل دولت فلسطین حمایت و 79% اسرائیل را مانع تشکیل دولت فلسطین دانسته اند. بطورکلی اکثریت شرکت کنندگان (83.5%) در نظرسنجی مزبور حمایت کامل خود از ملت فلسطین را اعلام نموده اند (13)

منابع

- 1- نشریه آینه، باکو، 1996/05/24
- 2- نشریه بینی مساوات، باکو، 2000/11/05
- 3- نشریه 525، باکو، 1380/06/13
- 4- نشریه شرق، باکو، 1381/01/24
- 5- شبکه تلویزیونی ANS، 8/4/2002
- 6- روزنامه های شرق؛ 85/5/7، بینی مساوات؛ 85/5/4، اکسپرس؛ 85/5/7 و 87/5/13
- 7- خبرگزاری ایرنا؛ ۸۶/۱۱/۰۵
- 8- www.Islam-azeri.az. 26-15/10/87
- 9- جباری. ولی، بررسی مردم شناختی عزاداری عاشورا در روستای نارداران جمهوری آذربایجان، فصلنامه آران، شماره 17 و 18، 1387، ص 61-64
- 10- نشریه اخو، باکو، 2008/4/17
- 11- خبرگزاری ترند نیوز، باکو، 13/2/87 و نیز نشریه اخو، باکو، 87/02/28
- 12- خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران و نیز خبرگزاری آران، 6 و 7 و 8 / 1388/4
- 13- خبرگزاری ایرنا، تهران: 87/11/6 و نیز، Baku : 2009.01.24, yenisharq.org